

CURTEA DE APEL CENTRU

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Teilor 4
e-mail: cac@justice.md, Tel.: /373 22/ 409 209
www.instante.justice.md

4-35/2-2579

29.12.25

Dosarul Nr. 3a-1758/25

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
str. Al. Lăpușeanu, nr. 28,
mun. Chișinău

Curtea de Apel Centru, Vă expediază solicitarea ridicării excepției de neconstituționalitate înaintată de către avocatul Ciobanu Vadim în interesele apelantului Pastukh Vladyslav, în cauza de contencios administrativ în ordine de apel, la cererea de apel depusă de Pastukh Vladyslav prin intermediul reprezentantului său, avocatul Ciobanu Vadim împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 19 martie 2025, adoptată în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Pastukh Vladyslav către Inspectoratul General pentru Migrație, terț Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, cu privire la anularea actului administrativ, obligarea examinării în continuare a cererii de azil.

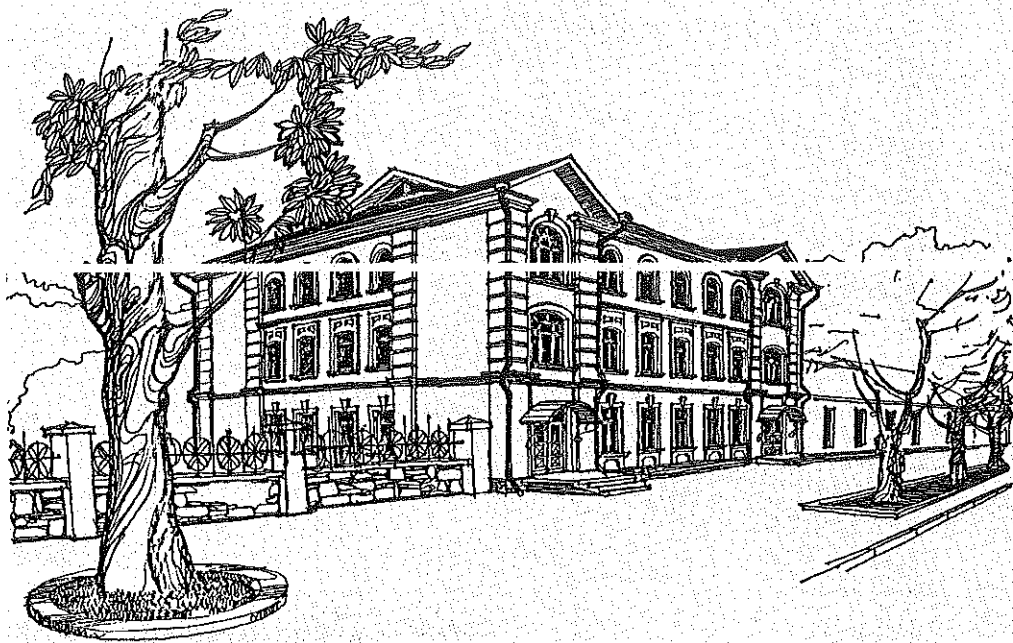
Se sesizează Curtea Constituțională a Republicii Moldova în vederea controlului constituționalității a prevederilor art. 59 alin. (2) din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova.

Anexe:

- Cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate + Sesizare privind excepția de neconstituționalitate înaintată de avocatul Ciobanu Vadim în interesele apelantului Pastukh Vladyslav,
- Copia încheierii Curții de Apel Centru nr. 3a-1758/25 din 17.12.2025.

Judecătorul
Curții de Apel Centru

 Sîrbu Victoria

SESIZARE
privind excepția de neconstituționalitate
(prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. g) din Constituție)

A – Autorul sesizării
Avocat Vadim Ciobanu,

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecății instanței de drept comun

1. La 13 ianuarie 2025 Pastukh Vladyslav a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului General pentru Migrație, terț Inspectoratul General al Poliției de Frontieră cu privire la anularea dispoziției Direcției de azil și apatridie a Inspectoratului General pentru Migrație al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova nr. 8066/24/DAA din 30.12.2024 și obligarea examinării în continuare a cererii de azil.

Dispoziția nr. 8066/24/DAA din 30.12.2024, prin care a dispus încetarea examinării cererii de azil a lui Pastukh Vladyslav, se bazează *inter alia* pe prevederile art. 59 alin. (2) din Legea nr. 270 din 18.12.2008 privind azilul în Republica Moldova, care stipulează că, în cazul renunțării la cererea de azil, conducătorul direcției regionale a Inspectoratului General pentru Migrație emite o dispoziție privind încetarea examinării cererii de azil.

În motivarea acțiunii, s-a invocat că la data de 21.12.2024 Pastukh Vladyslav a înaintat cerere de azil, dosar nr. 24MD025395, având temeri reale, bazate pe fapte concrete, că în caz de întoarcere pe teritoriul Ucrainei, viața și sănătatea acestuia vor fi puse în pericol.

La data de 30.12.2024 Pastukh Vladyslav s-a prezentat la Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, Sectorul Poliției de Frontieră Briceni, unde în lipsa unui traducător sau interpret, a fost dus în eroare de către angajații statului, că în caz de renunțare la cererea de azil, va putea părăsi teritoriul Republicii Moldova, astfel ultimul a semnat setul de acte prezentate de către angajații statului potrivit cărora ultimul ar renunța de cererea la azil.

Însă, ulterior semnării actelor menționate, tot la 30.12.2024 a fost reținut potrivit art. 166 din Codul de procedură penală, de către reprezentanții organului de urmărire penală al INI al IGP, pentru a fi extrădat autorităților Ucrainene.

Ca rezultat Direcția de azil și apatridie a Inspectoratului General pentru Migrație al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova a emis dispoziția nr. 8066/24/DAA din 30.12.2024, prin care a dispus încetarea examinării cererii de azil a lui Pastukh Vladyslav.

Pastukh Vladyslav nu este de acord cu dispoziția nr. 8066/24/DAA din 30.12.2024, deoarece a fost emisă ca urmare a faptului că nu i-a fost acordat un traducător sau interpret și a fost dus în eroare de către angajații statului la semnarea actelor de încetare a examinării cererii de azil.

2. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 19 martie 2025, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Pastukh Vladyslav împotriva Inspectoratului General pentru Migrație, terț Inspectoratul General al Poliției de Frontieră cu privire la anularea actului administrativ - decizia Direcției de azil și

apatridie Inspectoratului General pentru Migrație nr.8066/24/DAA din 30.12.2024 și obligarea examinării în continuare a cererii de azil depusă de Pastukh Vladyslav la 21.12.2024.

3. Nefiind de acord cu hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 19 martie 2025, Pastukh Vladyslav a declarat apel, solicitând casarea integrală a acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să se dispună admiterea integrală a cererii de chemare în judecată înaintată de Pastukh Vladyslav împotriva Inspectoratului General pentru Migrație, terț Inspectoratul General al Poliției de Frontieră cu privire la anularea dispoziției Direcției de azil și apatridie a Inspectoratului General pentru Migrație al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova nr. 8066/24/DAA din 30.12.2024 și obligarea examinării în continuare a cererii de azil.

4. La moment cauza se află pe rolul Curții de Apel Centru.

C – Obiectul sesizării

Prezenta sesizare are ca obiect verificarea constituționalității alineatului (2) al articolului 59 din Legea nr. 270 din 18.12.2008 privind azilul în Republica Moldova, care prevede că, în cazul renunțării la cererea de azil, conducătorul direcției regionale a Inspectoratului General pentru Migrație emite o dispoziție privind încetarea examinării cererii de azil, care considerăm că contravine art. 1 alin. (3) și art. 23 coroborat cu art. 26 din Constituția Republicii Moldova.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție

Prevederile relevante ale Constituției (republicată în M.O., 2016, nr.78, art. 140) sunt următoarele:

Articolul 1

Statul Republica Moldova

„[...]”

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„[...]”

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 26

Dreptul la apărare

„(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

(3) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.

(4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege.”

Prevederile relevante ale Legii nr. 270 din 18.12.2008 privind azilul în Republica Moldova sunt următoarele:

Articolul 1

Obiectul și scopul prezentei legi

(1) Prezenta lege stabilește statutul juridic al solicitanților de azil, al beneficiarilor de protecție internațională, de protecție temporară și de azil politic, precum și procedura de acordare, încetare și anulare a protecției.

(2) Scopul legii este instituirea unui cadru juridic și instituțional de funcționare a sistemului de azil în Republica Moldova.

(3) Azilul se acordă în conformitate cu dispozițiile prezentei legi și ale altor acte normative, cu principiile și cu normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, respectându-se prevederile tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Articolul 5

Competența soluționării cererii de azil

(1) Consilierul de decizie interviuează, analizează motivele invocate și înaintează propuneri privind emiterea deciziei asupra cererii de azil.

(2) Conducătorii direcțiilor regionale ale Inspectoratului General pentru Migrație emit decizii, dispoziții cu privire la cererea de azil.

Articolul 6

Consilierul de decizie

(1) Consilierul de decizie este personal în cadrul Inspectoratului General pentru Migrație, responsabil de examinarea cererilor de azil, ale cărui atribuții sînt aprobate de șeful Inspectoratului General pentru Migrație.

(2) La examinarea cererii de azil, consilierul de decizie este obligat:

a) să informeze solicitantul de azil despre scopul interviului, despre drepturile și obligațiile lui, precum și despre procedura care urmează;

b) să informeze solicitantul de azil asupra faptului că informațiile pe care le prezintă vor servi drept temelie la luarea deciziilor;

c) să atenționeze solicitantul asupra faptului că prezentarea unor date false privind circumstanțele pe care se întemeiază cererea de azil poate constitui temelie pentru respingerea cererii;

d) să se asigure că solicitantul prezintă cît mai concret posibil toate elementele relevante ale cererii sale de azil;

e) să determine credibilitatea solicitantului și să evalueze dovezile prezentate, acordîndu-i beneficiul dubiului, după caz, în vederea stabilirii elementelor obiective și subiective ale situației lui;

f) să coreleze elementele subiective și cele obiective cu criteriile stabilite de legislația națională în vederea acordării protecției internaționale;

g) să înainteze conducătorului direcției regionale a Inspectoratului General pentru Migrație spre aprobare decizia motivată cu privire la cererea de azil.

(3) Consilierul de decizie exercită alte atribuții prevăzute de prezenta lege.

Articolul 28

Drepturile solicitanților de azil

Solicitantul de azil beneficiază de următoarele drepturi:

- a) de a nu fi expulzat, extrădat sau returnat pînă la soluționarea cererii sale de azil;
- b) de a șede în Republica Moldova pînă la expirarea unui termen de 15 zile de la data rămîinerii irevocabile a deciziei privind respingerea cererii, cu excepția situației în care cererea de azil a fost respinsă în procedură accelerată, caz în care străinul trebuie să părăsească Republica Moldova la data rămîinerii irevocabile a deciziei privind respingerea cererii;
- c) de a fi informat în scris, într-o limbă pe care o înțelege sau pe care se presupune în mod rezonabil că o înțelege, în momentul depunerii cererii, despre drepturile și obligațiile pe care le are pe parcursul procedurii de azil;
- d) de a fi interviuat, la solicitare, de o persoană de același sex, cu excepțiile prevăzute la art. 55 alin. (4¹);
- e) de a i se asigura gratuit interpret (traducător) în orice etapă a procedurii de azil;
- f) de a beneficia de asistență juridică în orice etapă a procedurii de azil, în condițiile legii;
- g) de a i se proteja datele personale și orice alte detalii în legătură cu cererea sa;
- h) de a fi informat despre posibilitatea contactării reprezentanților ÎCNUR;
- i) de a fi consiliat și asistat de un reprezentant al organizației neguvernamentale în orice etapă a procedurii de azil;
- j) de a i se elibera gratuit un document de identitate temporar, a cărui valabilitate va fi prelungită de Inspectoratul General pentru Migrație, în conformitate cu prevederile prezentei legi. În lipsa unor documente care să certifice identitatea solicitantului, în documentul de identitate temporar al solicitantului de azil va fi menționată identitatea declarată, a cărei autenticitate va fi verificată ulterior în comun cu autoritățile competente;
- k) de a fi informat despre posibilitatea și termenele de atacare a deciziei prin care i se respinge cererea;
- l) de a munci, drept care i se poate acorda temporar, la solicitare, dacă, din motive obiective, este lipsit de mijloacele de existență necesare;
- m) de a fi cazat în centru de cazare în perioada procedurii;
- n) de a beneficia, în cazul solicitantului de azil cu necesități speciale, de adaptarea condițiilor de cazare și de asistență în centrele de cazare;
- o) de a primi asistență medicală primară și de urgență, conform legislației în vigoare;
- o¹) de a-și asigura riscurile de sănătate în cadrul asigurării benevole (facultative);
- p) de a avea acces la învățămîntul obligatoriu în aceleași condiții ca și cetățenii Republicii Moldova;
- r) de a beneficia, în cazul familiei cu copii, precum și al copilului neînsoțit, de toate măsurile de asistență socială acordate, în conformitate cu legislația în vigoare, copiilor cetățeni ai Republicii Moldova;
- s) de alte măsuri stabilite de legislație.

Articolul 59

Renunțarea la cererea de azil

(1) În cazul în care renunță în mod expres la cererea sa de azil pînă la emiterea unei decizii privitor la ea, solicitantul de azil va fi informat cu privire la consecințele renunțării sale.

(2) În cazul renunțării la cererea de azil, conducătorul direcției regionale a Inspectoratului General pentru Migrație emite o dispoziție privind încetarea examinării cererii de azil.

(3) Dispoziția privind încetarea examinării cererii de azil se comunică de îndată solicitantului în scris, prin comunicare directă sau prin trimitere poștală la ultima lui adresă declarată.

(4) În cazul renunțării la cererea de azil, solicitantul are obligația de a părăsi teritoriul Republicii Moldova la expirarea perioadei de 15 zile de la comunicarea sau recepționarea dispoziției, după care cade sub incidența legislației privind regimul juridic al străinilor și a altor acte normative ce reglementează aflarea cetățenilor străini pe teritoriul Republicii Moldova.

În Hotărârea nr. 28 din 23 noiembrie 2015, Curtea Constituțională a Republicii Moldova a statuat:

„[...]”

60. Condiția **preciziei suficiente** sau a **previzibilității** presupune existența unor norme de drept detaliate în privința subiectului tratat (*Kruslin v. Franța*, hotărârea din 24 aprilie 1990, § 27). Ea impune o analiză mai riguroasă a normei de drept. Curtea Europeană a statuat că nivelul de precizie al legislației interne „depinde într-o măsură considerabilă de **conținutul actului normativ** avut în vedere, **domeniul pe care este menit să-l acopere, numărul și statutul celor cărora le este adresat**” (*Chorherr v. Austria*, hotărârea din 25 august 1993, § 25). **Testul preciziei legii impune ca în situațiile în care legea conferă o anumită marjă de discreție, ea să indice cu suficientă claritate limitele acesteia** (*Silver și alții v. Regatul Unit* (§ 80)).

61. **O putere discreționară care nu este delimitată, chiar dacă face obiectul controlului judiciar din punct de vedere formal, nu trece de testul previzibilității** (*Ostrovov v. Moldova*, hotărârea din 13 septembrie 2005, § 98 și §§ 105-108). Aceeași concluzie este valabilă și pentru puterea discreționară nelimitată a instanțelor judecătorești.

65. Curtea subliniază că **în materie penală legislatorul trebuie să fie deosebit de precis, clar și corect**, așa cum o impune principiul *nulla poena sine lege*, consacrat de articolul 7 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

66. Persoanele vizate de norma de drept penal trebuie să fie capabile să stabilească caracteristicile esențiale ale actului prohibit doar în baza prevederilor care îl specifică, adică prin aplicarea simplă a regulilor de interpretare lingvistică.

[...]”

Iar în Hotărârea nr. 2 din 23 ianuarie 2020, Curtea Constituțională a Republicii Moldova a statuat:

„[...]”

42. Curtea reține că exigențele preeminenței dreptului presupun, inter alia, asigurarea legalității și a certitudinii juridice (Raportul privind preeminența dreptului, adoptat de Comisia de la Veneția la cea de-a 86 sesiune plenară, 2011, § 41). În acest sens, articolul 23 alin. (2) din Constituție impune adoptarea de către legislator a unor legi accesibile și previzibile.

44. La rândul ei, condiția previzibilității este îndeplinită atunci când persoana poate – în caz de necesitate, cu o asistență juridică adecvată – să prevadă, într-o măsură rezonabilă în circumstanțele cauzei, consecințele pe care le poate avea o anumită conduită (*Gestur Jónsson și Ragnar Halldór Hall v. Islanda*, 30 octombrie 2018, § 88; *Berardi și Mularoni v. San Marino*, 10 ianuarie 2019, § 40).

45. Totodată, **pentru ca legea să îndeplinească exigența previzibilității, ea trebuie să precizeze cu suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a puterii discreționare a autorităților în domeniul respectiv, ținând cont de scopul legitim urmărit, pentru a-i oferi persoanei o protecție adecvată împotriva arbitrarului** (*Sissanis v. România*, 25 ianuarie 2007, §66; *Seychell v. Malta*, 28 august 2018, § 50-52).

E. Argumentarea pretensei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție

Critica de neconstituționalitate formulată nu vizează modul de aplicare a normei în cauza concretă, ci **calitatea normei legale ca atare**, sub aspectul clarității, preciziei și previzibilității acesteia.

Autorul prezentei sesizări, consideră că alineatul (2) din articolul 59 din Legea nr. 270 din 18.12.2008 privind azilul în Republica Moldova, care prevede că, **în cazul renunțării la cererea de azil, conducătorul direcției regionale a Inspectoratului General pentru Migrație emite o dispoziție privind încetarea examinării cererii de azil**, denotă lipsa clarității și a preciziei normative, aceasta fiind **lipsită de previzibilitate**.

Or, lipsa menționării condițiilor în care se poate de renunțat la cererea de azil, după caz, în prezența unui interpret (traducător), sau a unui avocat care să-i acorde asistență juridică în condițiile legii sau cu consilierea și asistența unui reprezentant al organizației neguvernamentale, acordă o putere discreționară nemărginită și necontrolată consilierilor de decizie și conducătorilor direcțiilor regionale ale Inspectoratului General pentru Migrație, astfel încălcând dreptul la apărare al solicitantului de azil, ori solicitantul de azil nu poate anticipa în mod rezonabil care ar putea fi decizia adoptată în situația în care nu-i este oferit un interpret (traducător), avocat sau reprezentant al organizației neguvernamentale.

Totodată norma respectivă nu stipulează nici situațiile în care poate fi înaintată o cerere de renunțare la azil.

Nu este clar cum și-ar putea un solicitant de azil exercita drepturile garantate la articolul 28 din Legea nr. 270 din 18.12.2008 privind azilul în Republica Moldova în cazul în care ultimul nu cunoaște limba, iar consilierul de decizie nu-i garantează prezența unui interpret (traducător), avocat sau reprezentant al organizației neguvernamentale.

Or, de claritatea stabilirii condițiilor și situațiilor în care un solicitant de azil poate să renunțe la cererea de azil, depinde și echitatea procesului per ansamblu.

Lipsa menționării condițiilor și situațiilor în care un solicitant de azil poate să renunțe la cererea de azil, creează un vid legislativ, totodată permit consilierilor de decizie și conducătorilor direcțiilor regionale ale Inspectoratului General pentru Migrație să abuzeze de poziția lor procesuală, astfel încălcând dreptul la apărare solicitantului de azil.

În plus, Curtea urmează să observe că renunțarea la cererea de azil produce efecte juridice grave și ireversibile, inclusiv pierderea garanției de neexpulzare, extrădare sau returnare, prevăzută expres de art. 28 lit. a) din Legea nr. 270/2008. Or, o normă care permite declanșarea unor asemenea consecințe fără stabilirea unor garanții procedurale minime nu poate fi considerată compatibilă cu exigențele statului de drept și ale dreptului la apărare.

Totodată, norma contestată ignoră faptul că procedura de azil este strâns legată de principiul non-refoulement, consacrat de dreptul internațional al refugiaților și asumat de Republica Moldova. În lipsa unor garanții clare privind caracterul liber,

informat și neechivoc al renunțării la cererea de azil, există riscul real ca solicitantul să fie expus returnării într-un stat unde viața sau integritatea sa fizică este pusă în pericol, contrar obligațiilor constituționale și internaționale ale statului.

Curtea este chemată să constate că alineatul (2) al articolului 59 din Legea nr. 270/2008 nu prevede nicio verificare a caracterului liber, informat și neviciat al consimțământului solicitantului de azil la renunțarea cererii sale. O asemenea omisiune legislativă este incompatibilă cu dreptul la apărare, întrucât transformă o manifestare de voință susceptibilă de eroare, constrângere sau neînțelegere lingvistică într-un temei automat de încetare a procedurii.

De asemenea, Curtea urmează să observe că norma contestată nu prevede nicio posibilitate de retractare sau revocare a renunțării la cererea de azil, nici într-un termen rezonabil, nici în situația în care solicitantul invocă eroarea, lipsa traducerii sau neînțelegerea consecințelor juridice ale actului semnat. Lipsa unei asemenea garanții procedurale transformă renunțarea la cererea de azil într-un act definitiv și ireversibil, incompatibil cu exigențele dreptului la apărare și ale protecției efective a drepturilor fundamentale.

În lipsa unor condiții procedurale clare, dispoziția de încetare a examinării cererii de azil devine un act formal, lipsit de un control efectiv asupra modului în care a fost exprimată voința solicitantului, ceea ce contravine exigențelor previzibilității legii și ale protecției efective împotriva arbitrariului.

Totodată, alineatul (2) al articolului 59 din Legea nr. 270/2008 nu impune obligația autorității de a motiva dispoziția privind încetarea examinării cererii de azil sub aspectul verificării condițiilor în care a fost exprimată renunțarea. Absența unei obligații de motivare afectează posibilitatea solicitantului de azil de a contesta în mod efectiv actul administrativ și goleşte de conținut dreptul la apărare garantat de articolul 26 din Constituție.

Curtea urmează să observe că ingerința rezultată din aplicarea normei contestate nu este supusă niciunui test de proporționalitate, întrucât lipsesc criteriile legale care să permită evaluarea necesității și adecvării încetării procedurii de azil în raport cu gravitatea consecințelor produse.

Prin urmare, norma contestată nu doar că este imprecisă și imprevizibilă, dar creează un mecanism susceptibil de a genera încălcări grave ale drepturilor fundamentale ale solicitantului de azil, fiind incompatibilă cu articolele 1 alin. (3), 23 și 26 din Constituția Republicii Moldova.

Altfel spus, revenind la dreptul solicitantului de azil în cazul în care ultimul nu cunoaște limba, de a beneficia de asistența unui interpret (traducător), avocat sau reprezentant al organizației neguvernamentale, acesta constituie o garanție esențială a dreptului la un proces echitabil, problema vizată nu mai ține de libertatea discreționară nelimitată și necontrolabilă a consilierilor de decizie și conducătorilor direcțiilor regionale ale Inspectoratului General pentru Migrație, ori dreptul de a beneficia de asistența unui interpret (traducător), avocat sau reprezentant al organizației neguvernamentale, nu este facultativă, dar obligatorie și este o garanție legală împotriva arbitrariului și abuzurilor.

Legislația națională trebuie să indice cu o claritate rezonabilă condițiile și situațiile în care poate fi înaintată o cerere de renunțare la azil și nivelul minim de protecție la care solicitantul de azil are dreptul în virtutea principiului preeminenței dreptului într-o societate democratică.

Ori, Curtea Europeană a reținut în cauza *Domenichini v. Italy*, Reports 1996-V, p. 1800, §33, că legislația națională trebuie să indice cu o claritate rezonabilă scopul și modalitatea de exercitare a discreției relevante acordate autorităților publice, pentru a asigura persoanelor nivelul minim de protecție la care cetățenii au dreptul în virtutea principiului preeminenței dreptului într-o societate democratică.

Datorită neclarității și imprevizibilității sau deficiențelor de redactare a normei contestate, consilierilor de decizie și conducătorilor direcțiilor regionale ale Inspectoratului General pentru Migrație le este permis să abuzeze de poziția lor procesuală și să purceadă la încetarea examinării cererii de azil, astfel încălcând dreptul la apărare al solicitantului de azil, ceea ce denotă că legea nu îndeplinește exigența previzibilității, ea nu precizează cu suficientă claritate întinderea, modul și situațiile în care poate fi înaintată o cerere de renunțare la azil și adoptată o decizie de încetare a examinării cererii de azil, ținând cont de scopul legitim urmărit, pentru a-i oferi persoanei o protecție adecvată împotriva arbitrarului (a se vedea *Sissanis v. România*, 25 ianuarie 2007, § 66; *Seychell v. Malta*, 28 august 2018, § 50-52).

În virtutea celor relatate, reiterăm că norma legală contestată omite de a reglementa o procedură **clară, garantată și previzibilă**, privind întinderea, modul, condițiile și situațiile în care poate fi înaintată o cerere de renunțare la azil și adoptată o decizie de încetare a examinării cererii de azil.

De altfel, în viziunea noastră, la elaborarea și adoptarea normei legale contestate, nu s-au respectat mai multe principii și norme de tehnică legislativă din cele ce urmează, fiind imposibil a le respecta și la aplicarea acestora, or norma vizată nu este coerentă, consecventă și echilibrată cu reglementările concurente (articolul 28 din Legea nr. 270 din 18.12.2008 privind azilul în Republica Moldova), nu se subordonează consecutivității, stabilității și predictabilității, respectiv, fiind și declarativă, suferă de calitate, claritate și previzibilitate, la construcția ei fiind ignorate principiile vizate, tehnica legislativă, anumite reguli lingvistice și alte imperative, prevăzute de Legea nr. 780/2001 privind actele legislative, inclusiv Legea de abrogare a acesteia, nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

În subsidiar, urmează de reținut că formularea normei care solicităm să fie supusă verificării constituționalității nu asigură o protecție efectivă asupra abuzurilor consilierilor de decizie și conducătorilor direcțiilor regionale ale Inspectoratului General pentru Migrație.

Existența unui control judiciar ulterior nu poate compensa lipsa garanțiilor procedurale la momentul renunțării, în condițiile în care efectele dispoziției contestate se produc imediat și pot deveni ireversibile.

Consiliul Consultativ al Judecătorilor Europeni, în Avizul nr. 11 (2008) *privind calitatea hotărârilor judecătorești* fundamentează că *hotărârile judecătorești se bazează în primul rând pe legile adoptate de Parlament, care, ca surse ale dreptului,*

stabilesce nu numai drepturile de care dispun justițiabilii și acțiunile pedepsite de legea penală, ci definesc, de asemenea, cadrul procedural în care se iau hotărârile judecătorești. Calitatea hotărârilor judecătorești poate fi afectată de schimbările prea dese ale legislației, de o redactare prea puțin satisfăcătoare sau de un conținut neclar al legilor (s.n.; pct. 11). Legiuitorul trebuie să acționeze în așa fel, încât legislația să fie clară și simplă de folosit și să fie conformă cu CEDO. Pentru a facilita interpretarea, lucrările pregătitoare ale legilor trebuie să fie accesibile într-un limbaj inteligibil (pct. 12).

În limitele dezideratului constituțional, prevăzut de art. 1 alin. (3), art. 23 și art. 26 din Constituția Republicii Moldova, considerăm că alineatul (2) din articolul 59 din Legea nr. 270 din 18.12.2008 privind azilul în Republica Moldova, care prevede că, în cazul renunțării la cererea de azil, conducătorul direcției regionale a Inspectoratului General pentru Migrație emite o dispoziție privind încetarea examinării cererii de azil, nu corespunde criteriilor de calitate a normei de drept: previzibilitate, precizie și claritate, iar ca efect, încalcă dreptul la apărare al solicitantului de azil, respectiv este incompatibilă cu normele constituționale.

Ori, în calitate de subiect al unei proceduri judiciare, prin care se decide asupra limitării unor drepturi fundamentale ale omului, solicitantul de azil trebuie să beneficieze de toate garanțiile dreptului la apărare.

În esență, norma contestată transformă renunțarea la cererea de azil dintr-un act juridic protejat într-un mecanism formal lipsit de garanții, incompatibil cu exigențele constituționale ale statului de drept.

Pentru considerentele expuse, prin prezenta sesizare se solicită Curții Constituționale verificarea constituționalității alineatului (2) din articolul 59 din Legea nr. 270 din 18.12.2008 privind azilul în Republica Moldova, care prevede că, în cazul renunțării la cererea de azil, conducătorul direcției regionale a Inspectoratului General pentru Migrație emite o dispoziție privind încetarea examinării cererii de azil cu art. 1 alin. (3) și art. 23 coroborat cu art. 26 din Constituția Republicii Moldova.

F. Lista documentelor

Conform practicii existente, la sesizarea privind excepția de neconstituționalitate urmează a fi anexate materialele cauzei și transmise Curții Constituționale.

G. Declarația și semnătura

Declar pe onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt veridice.

17 decembrie 2025

Avocat Vadim CIOBANU

*Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. N. Lupășcu)
Dosarul nr. 3a-1758/25 (2-25003150-02-3a-21052025)*

ÎNCHEIERE

17 decembrie 2025

mun. Chișinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

Completul de Contencios Administrativ în componența:

Președintele completului, judecătorul

Sîrbu Victoria

Judecătorii

Bagrin Lucia și Cașcaval Andrei

examinând în ședință de judecată, solicitarea ridicării excepției de neconstituționalitate înaintată de către Pastukh Vladyslav, în cauza în ordine de apel, declarat de Pastukh Vladyslav prin intermediul reprezentantului său, avocatul Ciobanu Vadim împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 19 martie 2025, adoptată în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Pastukh Vladyslav către Inspectoratul General pentru Migrație, terț Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, cu privire la anularea actului administrativ, obligarea examinării în continuare a cererii de azil,

CONSTATĂ:

La 13 ianuarie 2025 Pastukh Vladyslav s-a adresat cu o acțiune în contencios administrativ către Inspectoratul General pentru Migrație, terț Inspectoratul General al Poliției de Frontieră cu privire la anularea actului administrativ, obligarea examinării în continuare a cererii de azil.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 19 martie 2025, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Pastukh Vladyslav împotriva Inspectoratului General pentru Migrație, terț Inspectoratul General al Poliției de Frontieră cu privire la anularea actului administrativ - decizia Direcției de azil și apatridie Inspectoratului General pentru Migrație nr.8066/24/DAA din 30.12.2024, obligarea examinării în continuare a cererii de azil depusă de Pastukh Vladyslav la 21.12.2024.

La 15 aprilie 2025 Pastukh Vladyslav prin intermediul reprezentantului său, avocatul Ciobanu Vadim, a depus cerere de apel asupra hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 19 martie 2025.

La 9 iunie 2025 Pastukh Vladyslav prin intermediul reprezentantului său, avocatul Ciobanu Vadim a depus motivarea apelului.

La 17 decembrie 2025 în cadrul ședinței de judecată Pastukh Vladyslav, prin intermediul reprezentantului său, avocatul Ciobanu Vadim, a depus cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, în raport cu prevederile art. 59 alin.(2) din Legea nr.270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova.

Studiind și analizând materialele cauzei, precum și argumentele invocate în susținerea cererii, instanța de apel conchide că sunt întrunite condițiile legale pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate, în sensul prevederilor art. 12¹ din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.195 din Codul administrativ „procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171”.

Potrivit art. 12¹ din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

(2) La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale avînd ca obiect prevederile contestate.

(3) Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amîină pledoariile.

(4) Dacă nu sînt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin. (2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

(5) Instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărîrii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii”.

Potrivit art. 134 din Constituție:

„(1) Curtea Constituțională este unica autoritate de jurisdicție constituțională în Republica Moldova.

(2) Curtea Constituțională este independentă de orice altă autoritate publică și se supune numai Constituției.

(3) Curtea Constituțională garantează supremația Constituției, asigură realizarea principiului separării puterii de stat în putere legislativă, putere executivă și putere judecătorească și garantează responsabilitatea statului față de cetățean și a cetățeanului față de stat”.

În temeiul art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție „Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte”.

Excepția de neconstituționalitate constituie mijlocul procedural pentru realizarea accesului persoanei, în calitate de titular al drepturilor și libertăților fundamentale, la controlul constituționalității actelor normative.

Prin hotărârea nr. 2 din 09 februarie 2016, Curtea Constituțională a relatat că, judecătorul ordinar, nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau de reprezentantul acestuia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții, având ca obiect prevederile contestate și a reținut că verificarea constituționalității normelor contestate, constituie competența exclusivă a Curții Constituționale.

Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate de Curte în prezenta Hotărâre.

Completul observă că, obiectul excepției de neconstituționalitate, așa cum a fost formulat de apelantul, constituie dispozițiile art. 59 alin.(2) din Legea nr.270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova.

Raportând aceste dispoziții la circumstanțele cauzei, instanța constată că sunt întrunite cumulativ condițiile prevăzute de art. 12¹ alin.(2) CPC, și anume:

- 1) obiectul excepției îl constituie dispozițiile art. 59 alin.(2) din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova, care intră în categoria actelor prevăzute de art. 135 alin.(1) lit. a) din Constituție;
- 2) excepția a fost ridicată de către parte în proces, prin reprezentantul său legal;
- 3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea prezentei cauze;
- 4) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect dispozițiile legale contestate.

Instanța reține că, potrivit art. 134 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională este unica autoritate de jurisdicție constituțională, competentă să exercite controlul constituționalității actelor normative, iar în temeiul art. 135 alin.(1) lit. a) din Constituție, aceasta se pronunță asupra constituționalității legilor.

În acest sens, instanța are în vedere jurisprudența Curții Constituționale, în special Hotărârea nr. 2 din 9 februarie 2016, prin care s-a statuat că judecătorul ordinar nu examinează constituționalitatea normelor contestate, ci verifică exclusiv întrunirea condițiilor de admisibilitate ale excepției, competența de soluționare revenind în mod exclusiv Curții Constituționale.

În aceste condiții, instanța de apel conchide că sunt întrunite cerințele legale pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, urmând ca aceasta să fie dispusă printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea cauzei, cu amânarea pledoariilor până la pronunțarea Curții Constituționale.

Din aceste considerente, ținând cont de faptul că norma solicitată a fi supusă controlului de constituționalitate urmează a fi aplicată la soluționarea cauzei deduse judecării, iar instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității normei contestate cu Constituția, completul de judecată, examinând condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 121 din Codul de procedură civilă, ajunge la concluzia că acestea sunt întrunite, motiv pentru care cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate urmează a fi admisă.

În conformitate cu prevederile art.195, 230 Cod administrativ, art. 12¹, art.269-270 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

DISPUNE:

Se admite cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate, ridicată de către Pastukh Vladyslav, prin intermediul reprezentantului său, avocatul Ciobanu Vadim, în cauza în ordine de apel, declarat de Pastukh Vladyslav împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 19 martie 2025.

Se sesizează Curtea Constituțională a Republicii Moldova în vederea controlului constituționalității a prevederilor art. 59 alin.(2) din Legea nr.270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Sîrbu Victoria

Judecătorii

Bagrin Lucia

Cașcaval Andrei

copia corespunde originalului
Judecător :

Sîrbu Victoria